

Dogodivščine Arnesove uporabnice The adventures of an ARNES user

Povzetek

Knjižničarka in učiteljica slovenščine je v prispevku opisala enega izmed svojih delovnih dni, ki jih preživi kot Arnesova uporabnica. Opiše vse Arnesove storitve, ki jih kot uporabnica pri svojem delu potrebuje in uporablja. Predstavljene so resnične težave, iz katerih si pomaga z uporabo Arnesovih storitev. Z AAI se prijavi in si tako omogoči dostop do vseh Arnesovih storitev z izjemo spletne pošte. Od doma se dogovori za izvedbo učne ure knjižničnoinformacijskih znanj pri izbirnem predmetu Multimedija prek spletne konference VOX, kjer z uporabo vseh njenih možnosti (vidno in slušno spremljanje predstavljenih vsebin, deljenje namizja, zapisovanje vprašanj in pripomb udeležencev) dosežejo vse zastavljene učne cilje, povezane z uporabo strokovne literature. Prek Arnesove spletne pošte si sodelavci izmenjajo potrebne URL-povezave. Nato odpre spletno stran šolske knjižnice, ki jo ureja na Arnesovem blogu, saj ji le-ta omogoča hitro in enostavno dodajanje novičk in urejanje statičnih vsebin. V Arnesovem planerju ustvari vprašalnik za učiteljice drugošolcev in jim ponudi različne termine za izvedbo knjižničnoinformacijskih znanj v naslednjem tednu. Povezavo do ustvarjene ankete jim pošlje prek spletne pošte. Dodala je tudi URL-povezavo do svoje e-slikanice, objavljene na Arnesovem video portalu. S pomočjo storitve FileSender jim pošlje še fotografije njihovega zadnjega druženja. Na koncu delovnega dne ustvari še vprašalnik, kdaj slovenistkam najbolj odgovarja izvedba načrtovane prireditve. Po prejetih odgovorih bo Arnesu naročila videoprenos načrtovanega dogodka in njegovo snemanje.

Ključne besede: Arnes, storitve, praksa, uporabnik.

Abstract

Like most librarians, the author of the talk enjoys telling and reading stories. The talk will describe her day from the viewpoint of an ARNES user. The central theme of the story is the various ARNES services that she needs and uses in her work as a lay user. She presents her use of webmail and the associated ARNES FileSender service, which allows users to send large files, and ARNES Blog, which she uses to independently edit the school library website. Suitable solutions to daily problems presented include ARNES Planner, Vox Web Conference, live streaming and use of the ARNES videoportal.

Keywords: ARNES, services, practice, user

Uvod

Avtorica prispevka je zaposlena na OŠ Ivana Cankarja Vrhnika kot knjižničarka in učiteljica slovenščine. Kot večina knjižničark zelo rada pripoveduje in bere zgodbe. Zato je v prispevku kot tak opisan njen dan iz zornega kota Arnesove uporabnice. Rdeča nit zgodbe so seveda Arnesove storitve, ki jih kot uporabnica pri svojem delu potrebuje in uporablja. Predstavljena je raba spletne pošte, njej sorodna storitev FileSender, ki omogoča pošiljanje večjih datotek, in blog, prek katerega avtorica samostojno ureja spletno stran šolske knjižnice. V okvirih vsakdanjih zagat so kot ustrezne rešitve predstavljene tudi storitve planer, spletna konferenca VOX, prenos v živo in uporaba Arnesovega videoportala.

Zgodba Arnesove uporabnice in njenega vsakdana

Nekoč, natančneje na začetku 21. stoletja, je v slovenski prestolnici živela knjižničarka; pa ne kakršnakoli, bila je šolska knjižničarka, zaposlena v OŠ v bližnjem mestecu. Vse delovne dni je pridno hodila v službo, s katero je bila zelo zadovoljna, saj je pri svojem delu vedno lahko računala na pomoč Arnesa. Vas zanima, na kakšne načine vse ji je pomagal?

Nekega ponedeljka se je naša junakinja prebudila v nenavadno belo jutro. Pogledala je skozi okno in opazila, da je vse popolnoma zasneženo. Pa kako je vendar to mogoče, saj še včeraj ni bilo sledu o snegu, temperatura pa je bila 10 stopinj nad 0? Za ugotavljanje ni bilo časa, treba je bilo stopiti v akcijo. Pogledala je na dvorišče in opazila, da je avto popolnoma zakopan v snegu. »Ni šans, nikakor ne bom pravočasno prišla na ponedeljkov kolegij ...« je premišljevala, medtem ko je prebudila zaspana otroka in jima začela pripravljati zajtrk.

»Ravnateljci bom pač sporočila, da ga bom tokrat preskočila.« Kolegij je namreč tedenski sestanek celotnega učiteljskega zbora za predmetno stopnjo. Nujno se ga je treba udeležiti iz povsem praktičnih razlogov, saj je na njem razkrit tedenski plan dela za vse oddelke zadnje triade.

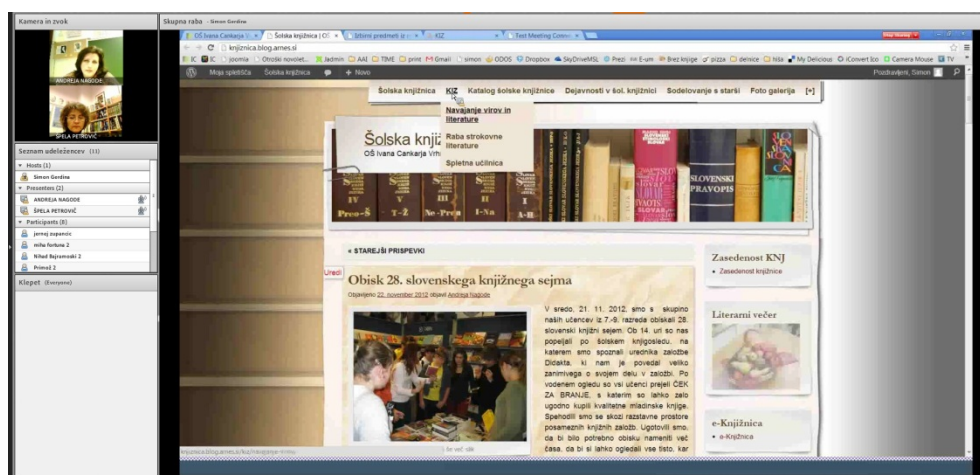
Medtem se je prijavila z uporabniškim imenom AAI, ki ga je kot Arnesova uporabnica dobila v svoji domači organizaciji, in si tako omogočila dostop do vseh Arnesovih storitev z izjemo spletne pošte. Odtipkala je še uporabniško ime in geslo za svoj račun pri Arnesovi spletni pošti, ki ji kot Arnesovi uporabnici omogoča 20 GB prostora, kar pomeni npr. izmenjavo preko 20.000 povprečnih fotografij, in kolegici mimogrede poslala elektronsko sporočilo s prošnjo, naj si vse potrebno na kolegiju zapiše in jo kasneje informira.

Nato pa se je spomnila: »Kaj pa dogovor z učiteljem izbirnega predmeta Multimedija, da bi učencem na preduri pri medpredmetnem povezovanju v okviru knjižničnoinformacijskih znanj predstavila osnove iskanja po referenčni literaturi? Učencev pa res ne smem pustiti na cedilu!«

Medtem ko sta otroka zajtrkovala, je poiskala svoj mobilni telefon in poklicala sodelavca, ki je bil že v službi. Dogovorila sta se, da bosta načrtovano uro izvedla prek spletne konference VOX. Le-ta je namreč Arnesova storitev, ki svojim uporabnikom omogoča udeležbo in pa tudi oblikovanje lastne spletne konference. Knjižničarka je vedela, da se ji lahko pridruži s svojim običajnim osebnim računalnikom z zvočniki, vgrajeno kamero in mikrofonom ter priključkom na internet. Če bi želela, bi jo lahko kreirala s svojim Arnesovim uporabniškim imenom. Sodelavec pa je predlagal, da je bolje, da jo skreira on, saj bo tako učencem lahko v živo pokazal, kako se spletno konferenco VOX ustvari. Zato se je bo knjižničarka udeležila kot vsi ostali. Za udeležbo na javni spletni konferenci VOX udeleženci ne potrebujejo uporabniškega imena AAI, ampak samo URL spletne konference VOX, ki jo uporabniku posreduje organizator oziroma gostitelj. Učitelj je zato učencem in obema knjižničarkama takoj po odprtju spletne konference VOX posredoval potrebno URL-povezavo.

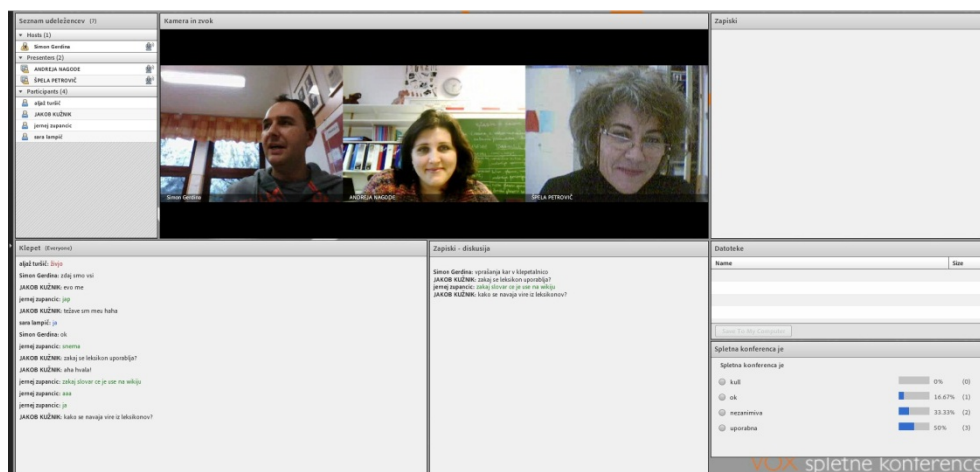
Končno je napočil čas za dokončno brezskrbno urejanje v kopalnici in celo umirjen zajtrk, saj se je medtem z nočne vrnil mož, ki se je navdušen posvetil prvemu letošnjemu kidanju snega.

Po zajtrku se je pridružila spletni konferenci, na katero jo je povabil učitelj izbirnega predmeta. Konferenci se je iz šolske knjižnice pridružila tudi kolegica knjižničarka, ki je učencem pokazala in razložila različne vrste referenčne zbirke v šolski knjižnici. Naša knjižničarka je nato z delitvijo namizja pokazala, kako lahko učenci dostopijo do navodil za pravilno uporabo poučne literature. Poleg avdio in video komunikacije je mogoče uporabljati tudi prikaz lastnega računalniškega namizja ostalim sodelujočim v videokonferenci, uporablja se lahko besedilno klepetalnico itd.

SLIKA 1: SPLETNA KONFERENCA VOX OMOGOČA TUDI DELJENJE NAMIZJA

Klik za klikom je razložila in jim v praksi pokazala celoten postopek. Prebrala in razložila jim je še navodila, potem pa je napočil čas za preverjanje predstavljenega znanja. Udeleženi učenci so svoja vprašanja zapisali v klepetalnico, knjižničarki pa sta jim odgovarjali. In tako se je ura KIZ uspešno zaključila kar od doma ene od udeleženk. Še dobro, da za izvedbo Arnesove spletne konference VOX potrebuješ samo uporabniško ime in običajni računalnik z mikrofonom, spletno kamero in povezavo z internetom.

SLIKA 2: SPLETNA KONFERENCA VOX OMOGOČA RAZLIČNE PRIKAZE UDELEŽENCEV

Naša junakinja je lahko v miru pripravila zajtrk še pridnemu možu, ki je avto rešil izpod snežne odeje, odpeljala otroka v šolo in se podala v bližnje mestece na svoje delovno mesto v šolsko knjižnico.

Po prihodu v službo je odprla spletno stran šolske knjižnice, ki jo ureja na Arnesovem blogu. Ta aplikacija ji omogoča hitro in enostavno dodajanje vsakodnevnih novičk in urejanje statičnih vsebin, naša junakinja pa jo uporablja za urejanje uradne spletne strani šolske knjižnice, saj Arnesovim uporabnikom nudi kar 5 GB prostora.

Objavila je kratek prispevek o jutranji uri KIZ-a, ki je potekala na drugačen način. V novičko je dodala tudi URL-povezavo do posnetka spletne konference VOX.

SLIKA 3: OBJAVA NA SPLETNI STRANI ŠOLSKE KNJIŽNICE

Po izposoji knjig med glavnim odmorom je v Arnesovem planerju ustvarila vprašalnik za kolegice, ki poučujejo drugošolce. Planer je brezplačni osebni organizator, s katerim lahko na enostaven in pregleden način uskladite različne predloge pri iskanju najustreznejšega termina sestanka ali izberete najbolj želeni predlog skupine. Izgled ankete je predhodno preverila, jo popravila in nato objavila.

Planer prva stran » Andreja Nagode Odpri v preglednici Pomoc

Andreja Nagode

KIZ 3: Različni mediji
 Prosim, da izberete termin, ki vam najbolj ustreza za realizacijo načrtovanega 3. KIZ-a: Različni mediji. Učencem bomo predstavile različne medije, in sicer na primeru zgodbe Anje Štefan: Bobek in barčica. Gledalsko predstavo ste si že ogledali, tiskano slikanico in našo e-slikanico (<https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=G1h7YiCNiHOSWcHWZcTef6>) jim bom predstavila pri ur, poslušali bomo tudi odlomek iz audio medija. Na koncu se boste preizkusili še pri ustvarjanju risanke. Zanimivo bo - se že veselim!

LP Andreja

Ta anketa ima nastavljen datum veljavnosti.
 2013-02-18 16:00 (poteče čez 2 ur 60minut)

Moj odziv

Za vpis svojega odziva lahko uporabite svoje pravo ime ali nadimek. Odzivu lahko dodate tudi komentar, ki bo viden ostalim uporabnikom te ankete. Če tej strani dovolite, da v vašem brskalniku shrani piškotek, boste lahko kasneje svoj odziv tudi spremenili.

Ime	ponedeljek, 18. 2. 2013		torek, 19. 2. 2013			petek, 22. 2. 2013			Posodobljeno
	3. ura	4. ura	1. ura	2. ura	3. ura	1. ura	2. ura	3. ura	
[input field]	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	Posodobljeno

SLIKA 4: PLANER OMOGOČA HITRO IN ENOSTAVNO IZDELAVO KRATKIH ANKET

Po oblikovanju ankete se je hkrati generirala spletna povezava, ki jo je po elektronski pošti poslala vsem želenim udeležencem. Ob ponedeljkih imajo namreč aktiv, na katerem določijo tedenski plan za naslednji teden. Takrat je knjižničarka načrtovala KIZ pri njih. Poslala jim je elektronsko sporočilo s povezavo do vprašalnika (<http://planer.arnes.si/foodle.php?id=j9vecvnn2z7fsuuky>), kjer so izbrale termin, ki jim najbolj odgovarja. Strokovnega aktiva oz. tedenskega sestanka učiteljskega zbora 2. razredov se ni udeležila zaradi nemogočih vremenskih razmer, saj bi morala na drug konec mesteca v drugo stavbo šole.

Dosedanji odzivi

V spodnji tabeli si lahko ogledate dosedanje odzive. V primeru, da je sodelujoči pustil komentar, lahko do le-tega dostopate s klikom

Ime	ponedeljek, 18. 2. 2013		torek, 19. 2. 2013		
	3. ura	4. ura	1. ura	2. ura	3. ura
Mateja, 2. b	✘	✔	✘	✘	✘
Katarina, 2. c	✔	✘	✘	✘	✘
Alenka, 2. a	✘	✘	✔	✘	✘
Elma, 2. d	✘	✘	✘	✔	✘
Rezultat	1	1	1	1	0

SLIKA 5: VSAKA UČITELJICA JE IZBRALA TERMIN, KI JI JE NAJBOLJ USTREZAL

Prek spletne pošte jim je poslala še povezavo do e-slikanice, ki jo bo uporabila pri načrtovani uri. Objavljena je na Arnesovem videoportalu, ki avtorjem, katerih verodostojnost je preverjena, omogoča objavo video posnetkov

(<https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=G1h7YiCNiHOSWcJ4WIZcTef6>).

Na videoportalu lahko posnetke objavljajo vsi učitelji, profesorji itd., ki imajo veljavno uporabniško ime pri Arnesu.

Podprti so vsi najbolj razširjeni videoformat tako da z nalaganjem filmov v najrazličnejših formatih ni težav. Podprto je tudi nalaganje posnetkov v visoki ločljivosti, ki se na željo uporabnika samodejno pretvorijo tudi v nižjo kvaliteto. Na ta način je ogled omogočen tudi tistim s slabšimi internetnimi povezavami. Sprva je uporabnikom na voljo 5 GB prostora na zaposlenega v šoli, ki pa ga v primeru večjih potreb tudi povečajo.

SLIKA 6: E-SLIKANICA, OBJAVLJENA NA ARNESOVEM VIDEOPORTALU

Potem jim je prek storitve FileSender poslala še fotografije njihovega zadnjega druženja. Prejšnjo uro KIZ-a so učenci namreč obiskali bližnjo splošno knjižnico. Fotografije pravljичne urice je knjižničarka sicer že objavila na spletni strani šolske knjižnice, sedaj pa je učiteljicam poslala vse fotografije, da jih bodo lahko shranile in jih učencem poklonile ob koncu šolskega leta. Ker jih je bilo veliko, se je odločila za pošiljanje prek storitve FileSender, ki omogoča pošiljanje dokumentov do velikosti 2 GB v večini brskalnikov s podprto tehnologijo Flash.

SLIKA 7: VSE KORAKE DELA V FILESENDERJU NAREDITE NA ENI SPLETNI STRANI

Prejemnik prek elektronske pošte prejme sporočilo z URL-povezavo do poslanega dokumenta. Ko povezavo odpre, se mu na računalnik prenese poslana

datoteka. Pošiljatelj, takoj ko prejemnik klikne na povezavo, prejme sporočilo, da je prejemnik odprl poslani dokument. Aplikacija omogoča tudi določitev veljavnosti poslanega dokumenta.

Na koncu delovnega dne sta s kolegico ustvarili še vprašalnik (<http://planer.arnes.si/foodle.php?id=yumrb438j5vxugna>), kateri dan kolegicam slovenistkam najbolj odgovarja za izvedbo prireditve Večer v knjižnici.

Dosedanji odzivi

V spodnji tabeli si lahko ogledate dosedanje odzive. V primeru, da je sodelujoči pustil komentar, lahko do le-tega dostopate s klikom na ik

Ime	ponedeljek, 18. 2. 2013	torek, 19. 2. 2013
	18-20.00	18-20.00
Judita	✔	✔
Helena	✔	✘
Andreja	✔	✘
Rezultat	3	1

SLIKA 8: IZ REZULTATOV POSLANE ANKETE SE HITRO RAZBERE ŽELENI PODATEK

Po prejetih povratnih informacijah bosta fante iz Arnesove multimedije prosili za videoprenos v živo. Dogodek bosta posneli in ga objavili na Arnesovem videoportalu, kjer je kadarkoli na voljo za ogled

(<https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=I1XXWkHzhT7OUJkSLoA0XUWP> in <https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=k2HiAtZRuEXclcl1GAGikCGw>).

Videoprenos omogoča enosmerni prenos slike in zvoka v živo, najpogosteje iz same prenosne kamere, ki je priključena na osebni računalnik na organizaciji. Uporabniki lahko na Arnesovem strežniku za pretočni video v živo spremljajo videoprenos, ki ga lahko na Arnesovem strežniku tudi posnamejo, da je na voljo za kasnejši ogled na zahtevo. Dogodek lahko posname tudi uporabnik sam. Za prenos v živo poleg kamere in prenosnika potrebuje še brezplačen program Flash Media Live Encoder in zajemalnik slike. Mogoča je tudi uporaba kamere in prenosnika s FireWire priključkom ali navadna USB-kamera.

Zaključek

V okviru vsakdanjega delovnega dne je šolska knjižničarka uporabila skoraj vse storitve, ki jih Arnes ponuja svojim uporabnikom. Uporabila jih je s točno določenim namenom in vedenjem, da si bo z njihovo pomočjo svoje delo dejansko olajšala. Ste npr. že kdaj poizkusili poslati prijatelju 70 fotografij z rojstnodnevne zabave? Škoda, da takrat niste vedeli, da je to mogoče narediti z le dvema klikoma in Arnesovim FileSenderjem. Kolikokrat ste že izgubili živce, ko ste s sodelavci iskali termin za bližajoči se sestanek? S planerjem je stvar precej enostavna ...

Kot se da razbrati med vrsticami zgornje zgodbe, je podobno z vsemi opisanimi Arnesovimi storitvami – vaša naloga pa je, da jih začnete čim prej uporabljati.

Viri

1. Batič Finžgar, Matjaž. Arnesove multimedijske storitve za knjižnice. Strokovno posvetovanje "Raba IKT v šolski knjižnici 3", Vrhnika, 1. 12. 2012.
2. Multimedijske storitve: Arnes. Pridobljeno dne 13. 12. 2012 s spletne strani: <http://www.arnes.si/storitve/multimedijske-storitve.html>.

3. Nagode, Andreja. Večer v knjižnici, 1. Del. Pridobljeno dne 28. 2. 2013 s spletne strani:
<https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=I1XXWkHzhT7OUJkSLoA0XUWP>.
4. Nagode, Andreja. Večer v knjižnici, 1. Del. Pridobljeno dne 28. 2. 2013 s spletne strani:
<https://video.arnes.si/portal/asset.zul?id=k2HiAtZRuEXclcl1GAGikCGw>.
5. Odgovori na vprašanja. Spletna stran Izbirni predmeti iz računalništva. Pridobljeno dne 13. 12. 2012 s spletne strani:
<https://vox.arnes.si/p44iu2gklem/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>.
6. Posnetek Vox videokonference. Spletna stran Izbirni predmeti iz računalništva. Pridobljeno dne 13. 12. 2012 s spletne strani:
<https://vox.arnes.si/p879v1j0hbb/?launcher=false&fcsContent=true&pbMode=normal>.
7. Raba poučne literature. Spletna stran šolske knjižnice OŠ Ivana Cankarja. Pridobljeno dne 13. 12. 2012 s spletne strani:
<http://knjiznica.blog.arnes.si/files/2011/12/Rabapou%C4%8Dne-literature.pdf>.
8. Spletna konferenca Vox: Arnes. Pridobljeno dne 13. 12. 2012 s spletne strani: <http://www.arnes.si/storitve/multimedijske-storitve/spletne-konferenca-vox.html>.
9. Spletna stran šolske knjižnice OŠ Ivana Cankarja. Pridobljeno dne 28. 2. 2013 s spletne strani: <http://knjiznica.blog.arnes.si/>.